ILGALAIKIŲ IR TRUMPALAIKIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I. ĮSIPAREIGOJIMŲ PIRMINIS PRIPAŽINIMAS

1. Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tik tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimui atsirasti ir VSS prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ąjį VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ ir 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nuostatas.
2. Finansinius įsipareigojimus VSS pripažįsta įsigijimo savikaina.
3. Įsipareigojimai apskaitoje registruojami pagal sąskaitas faktūras, perdavimo ir priėmimo aktus, žiniaraščius, buhalterines pažymas ar kitus jų pagrindimo dokumentus..

II. ĮSIPAREIGOJIMŲ GRUPAVIMAS

4. *VSS* apskaitoje įsipareigojimai, išskyrus atidėjinius, grupuojami:
4.1. pagal trukmę į:
4.1.1. ilgalaikius – įsipareigojimai, kuriuos reikia įvykdyti po 12 mėn. nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos;
4.1.2. trumpalaikius:
4.1.2.1. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalį – įsipareigojimų, kuriuos reikia įvykdyti po 12 mėn. nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos, dalis, kurią reikia įvykdyti per 12 mėn. nuo einamojo ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos;
4.1.2.2. trumpalaikius – įsipareigojimai, kuriuos reikia įvykdyti per 12 mėn. nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos.
4.2. pagal pobūdį į:
4.2.1. atidėjinius;
4.2.2. finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus;
4.2.3. įsipareigojimus kontroliuojamiems ir asocijuotiesiems subjektams;
4.2.4. mokėtinas dotacijas savivaldybėms;
4.2.5. mokėtinas finansavimo sumas:
4.2.5.1. mokėtinas finansavimo sumas pagal centralizuotus apmokėjimus;
4.2.5.2. mokėtinas finansavimo sumas asignavimų valdytojų programų vykdytojams (viešosioms įstaigoms ir kitiems viešojo sektoriaus subjektams);
4.2.5.3.kitas mokėtinas finansavimo sumas;
4.2.6. mokėtinas sumas į Europos Sąjungos biudžetą;
4.2.7. mokėtinas socialines išmokas;
4.2.8. grąžintinus mokesčius ir įmokas;
4.2.9. pervestinas sumas į valstybės biudžetą;
4.2.10. pervestinas sumas į savivaldybių biudžetus;
4.2.11. kitas pervestinas sumas;
4.2.12. grąžintinas finansavimo sumas;
4.2.13. mokėtinas sumas, susijusias su vykdoma veikla;
4.3. pagal konsolidavimo požymį į:
4.3.1. įsipareigojimus vienos konsolidavimo grupės subjektams;
4.3.2. įsipareigojimus kontroliuojamiems subjektams;
4.3.3. įsipareigojimus kitiems subjektams.

5. Atidėjiniai grupuojami:

5.1. pagal pobūdį į:

5.1.1. socialinių išmokų įsipareigojimus;

5.1.2. grąžintinus mokesčius ir įmokas;

5.1.3. kitas pervestinas sumas;

5.1.4. mokėtinas sumas, susijusias su vykdoma veikla;

5.2. pagal konsolidavimo požymį (*grupuojami sukuriant subsąskaitas sąskaitų plane arba nurodant papildomus požymius*):

5.2.1. įsipareigojimus kontroliuojamiems subjektams;

5.2.2. įsipareigojimus vienos konsolidavimo grupės subjektams;

5.2.3. įsipareigojimus kitiems subjektams.

6. Atidėjiniai yra grupuojami:

6.1. pagal trukmę į:

6.1.1. ilgalaikius;

6.1.2. trumpalaikius:

6.1.2.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalį;

6.1.2.2. trumpalaikius;

6.2. pagal sudarymo tikslą *(sukuriant subsąskaitas sąskaitų plane arba nurodant papildomus požymius)*:

6.2.1. dėl teismo bylų;

6.2.2. dėl suteiktų garantijų;

6.2.3. dėl pasirašytų ir tebevykdomų nuostolingų sutarčių;

6.2.4. dėl galimų baudų;

6.2.5. dėl garantinės priežiūros;

6.2.6. įstaigai restruktūriuoti;

6.2.7. kitiems tikslams.

III. ĮSIPAREIGOJIMŲ REGISTRAVIMAS IR ĮVERTINIMAS

7. Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai registruojami apskaitoje ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio dieną (1 priedas, 8.1 operacija).

8. Ilgalaikiai įsipareigojimai registruojami apskaitoje sąskaitų plano ilgalaikių įsipareigojimų (5 klasės) sąskaitose. Ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis registruojama sąskaitų plano trumpalaikių įsipareigojimų (6 klasės) sąskaitose:

8.1. ilgalaikių įsipareigojimų apskaičiuota dalis, kuri turi būti grąžinta per 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, perkeliama į trumpalaikių įsipareigojimų ir ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies sąskaitas;

8.2. pagal kiekvieno einamojo ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos būklę apskaičiuojama ilgalaikių įsipareigojimų dalis, kuri bus grąžinta per kitus 12 mėnesių po paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos, ir palyginama su ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies sąskaitos likučiu.

9. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis turi būti lygi įsipareigojimų daliai, kuri bus grąžinta per 12 mėnesių nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos (1 priedas, 8.2 operacija).

10. Registruojant ilgalaikius įsipareigojimus, reikia nustatyti, kokia yra šių ilgalaikių įsipareigojimų apskaičiuotų palūkanų norma. Ši palūkanų norma bus taikoma vertinant ilgalaikius įsipareigojimus amortizuota savikaina paskutinę einamojo ataskaitinio laikotarpio dieną, jei norma neatitinka rinkos palūkanų normos arba iš viso nėra nurodyta. Ilgalaikių įsipareigojimų apskaičiuotų palūkanų norma yra nustatoma remiantis palūkanų normomis, rinkoje taikomomis atitinkamos

trukmės įsipareigojimams (pvz., automobilio trejų metų trukmės finansinės nuomos (lizingo) rinkos palūkanų norma nustatoma remiantis rinkoje taikomomis automobilių finansinės nuomos (lizingo) (atitinkamos trukmės) palūkanų normomis). Apskaičiuotų palūkanų norma pagrindžiama buhalterine pažyma, kurioje nurodoma, kuo remiantis apskaičiuotų palūkanų norma buvo nustatyta.

11. Mokėtinų sumų apskaita tvarkoma pildant atitinkamą duomenų registrą pagal kiekvieną gavėją (tiekėją). Registruojant mokėtiną sumą, turi būti sukurta gavėjo (tiekėjo) duomenų kortelė, kurioje turi būti nurodyti šie gavėjo (tiekėjo) požymiai:

11.1. gavėjo (tiekėjo) pavadinimas (pvz., įmonės (įstaigos) pavadinimas);

11.2. gavėjo (tiekėjo) atpažinties numeris (pvz., kodas);

11.3. mokėjimo sąlyga (laikotarpis, per kurį įsipareigojimas turi būti apmokėtas);

11.4. mokėjimo būdas *(pavedimu, grynaisiais ar pan.)*;

11.5. *valiuta;*

11.6. *PVM mokėtojo kodas* (jei yra);

11.7. banko sąskaitos numeris;

11.8. dokumento Nr., kuris registruojamas apskaitoje;

11.9. registruojamo dokumento data;

11.10. suma;

11.11. kita informacija.

12. Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimų apskaitos reikalavimai išdėstyti šio tvarkos aprašo IV skyriuje.

13. Mokėtinos finansavimo sumos pripažįstamos atsižvelgiant į 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ nuostatas (žr. Finansavimo sumų apskaitos tvarkos aprašą).

14. Ilgalaikiai socialiniai įsipareigojimai registruojami pagal *socialinių išmokų paskyrimo ar kitų dokumentų* sudarymo datą. Pagal kiekvieno einamojo ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos būklę perskaičiuojama ir registruojama ilgalaikių socialinių įsipareigojimų einamųjų metų dalis ir įvertinama amortizuota savikaina (1 priedas, 8.3 operacija).

15. Sukauptos pervestinos sumos apskaitoje registruojamos pardavus atsargas ar turtą pagal sąskaitos faktūros išrašymo datą, kai remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktais gautas sumas viešojo sektoriaus subjektas turi pervesti į biudžetą. Gavus pinigus iš mokėtojų (pirkėjų), pinigų gavimo dieną apskaitoje registruojamos pervestinos sumos į biudžetą ir mažinamos sukauptos pervestinos sumos (1 priedas, 8.14 operacija).

16. Trumpalaikės mokėtinos socialinės išmokos registruojamos apskaitoje pagal *socialinių išmokų apskaičiavimo žiniaraščių* sudarymo datą arba mėnesio, už kurį apkaičiuotos išmokos, paskutinės dienos data, jeigu *žiniaraštis* sudarytas pasibaigus mėnesiui, už kurį apkaičiuotos išmokos. Kartu pripažįstamos socialinių išmokų sąnaudos ir finansavimo pajamos.

17. Gautos permokos registruojamos apskaitoje pagal banko išrašą, kai mokėtojas (pirkėjas) sumoka didesnę sumą, negu buvo išrašyta sąskaitoje faktūroje arba *baudų, sumų už konfiskuotą turtą ir netesybų apskaičiavimo pažymoje* (1 priedas, 8.4 operacija).

18. Pervestinos sumos išteklių fondams ir kitiems viešojo sektoriaus subjektams apskaitoje registruojamos remiantis banko išrašu tuo momentu, kai VSS sumokama už turtą, turto naudojimą ar suteiktas paslaugas ir remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktais gautas sumas ji turi pervesti išteklių fondams arba kitiems viešojo sektoriaus subjektams (1 priedas, 8.14 operacija).

19. Mokėtinos sumos tiekėjams registruojamos pagal iš tiekėjų gautų sąskaitų faktūrų ir kitų dokumentų sudarymo datą (1 priedas, 8.5 operacija).

20. Su darbo santykiais susijusios mokėtinos sumos registruojamos apskaitoje pagal kiekvieno mėnesio, už kurį mokamas darbo užmokestis, *darbo užmokesčio apskaičiavimo žiniaraščių* paskutinę mėnesio dieną (1 priedas, 8.6 operacija).

21. Mokėtinas pardavimo PVM registruojamas apskaitoje pagal pardavimo sąskaitos faktūros sudarymo datą. Pardavimo PVM registruojamas tik tuo atveju, jei VSS yra PVM mokėtojas (1 priedas, 8.7 operacija).

22. Mokėtinas PVM apskaitoje registruojamas, kai pagal PVM deklaraciją gaunamas mokėtinas į biudžetą PVM. Mokėtinas PVM registruojamas paskutinę mėnesio, už kurį pildoma PVM deklaracija dieną, užregistravus mokėtiną PVM pagal PVM deklaraciją pirkimo PVM, importo PVM ir mokėtino pardavimo PVM sąskaitų likučiai turėtų būti lygūs nuliui (1 priedas, 8.8 operacija).

23. Gauti išankstiniai mokėjimai už prekes, turtą ir paslaugas yra registruojami tada, kai gaunamos lėšos į VSS sąskaitą. Kai suteikiamos paslaugos ar prekės parduodamos, registruojama apskaičiuotos pajamos ir gautų išankstinių apmokėjimų suma mažinamos iš mokėtojų (pirkėjų) gautinos sumos (1 priedas, 8.9 operacija).

24. Sukauptos sąnaudos registruojamos tada, kai jos per ataskaitinį taikotarpį padaromos, bet sąnaudų pagrindimo dokumentai gaunami *kitą ataskaitinį laikotarpį*, o sąnaudas galima patikimai įvertinti:

24.1. periodinės sąnaudos (pvz., periodinių leidinių prenumeratos sąnaudos, draudimo sąnaudos) registruojamos pagal praėjusių laikotarpių duomenis;

24.2. kitos vienkartinės sąnaudos registruojamos remiantis sudarytomis sutartimis ar užsakymais.

25. Sukauptos sąnaudos yra registruojamos pagal buhalterinę pažymą ar kitą dokumentą paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (žr. *Sąnaudų apskaitos tvarkos aprašą)* (1 priedas, 8.12 operacija).

26. Ateinančių laikotarpių pajamos registruojamos tuomet, kai sąskaita faktūra už suteiktas paslaugas išrašoma anksčiau, negu suteikiama paslauga. Ateinančių laikotarpių pajamos registruojamos pagal išrašytą sąskaitą faktūrą (*pvz., dalyvio mokestis*) (žr. *Pajamų apskaitos tvarkos aprašą*) (1 priedas, 8.13 operacija).

27. Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai užsienio valiuta apskaitoje perskaičiuojami į eurus vadovaujantis Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymo[1] nuostatomis. (*žr. Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos aprašą)*.

IV. FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) ĮSIPAREIGOJIMŲ ĮVERTINIMAS IR REGISTRAVIMAS

28. *VSS* apskaitoje registruojami finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai, jei veiklos nuomos sutartis atitinka 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nurodytas finansinės nuomos sąlygas (1 priedas, 8.10 operacija).

29. Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai registruojami apskaitoje pasirašius veiklos nuomos sutartį pagal turto perdavimo ir priėmimo akto datą.

30. Ilgalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai registruojami apskaitoje ilgalaikių įsipareigojimų ir ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies sąskaitose (1 priedas, 0 operacija).

31. *VSS*, gavusi turtą pagal veiklos nuomos sutartį, jei sutartis atitinka 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nurodytas finansinės nuomos sąlygas, registruoja turtą ir ilgalaikius įsipareigojimus pagal turto vertės dengimo sumą, o jei palūkanos nenumatytos ar mažesnės negu rinkoje – diskontuotą pagal apskaičiuotų palūkanų normą veiklos nuomos sutarties sudarymo momentu pagrindinių nuomos įmokų suma (detaliau išdėstyta šio tvarkos aprašo V skyriuje). Finansinės nuomos (lizingo) apskaičiuotų palūkanų norma yra nustatoma remiantis palūkanų normomis, taikomoms atitinkamos trukmės finansinei nuomai (lizingui) (pvz., automobilio trejų metų trukmės finansinės nuomos (lizingo). Pasirinkta finansinės

[1] Ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų užsienio valiuta registravimą buhalterinėje apskaitoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas

nuomos (lizingo) apskaičiuotų palūkanų norma pagrindžiama buhalterine pažyma, kurioje nurodoma, kuo remiantis finansinės nuomos (lizingo) apskaičiuotų palūkanų norma buvo nustatyta.

32. Su veiklos nuomos sutarties (jei sutartis atitinka 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nurodytus finansinės nuomos (lizingo) kriterijus) sudarymu ir turto paruošimu naudoti susijusios ir iki turto naudojimo pradžios padarytos išlaidos (išskyrus palūkanas) priskiriamos įsigyjamo turto vertei.

33. Turto, nuomojamo pagal sutartį, atitinkančią finansinės nuomos sutartį, nuvertėjimo, remonto ir eksploatavimo išlaidų apskaitos reikalavimai nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

34. Registruojant apskaitoje finansinės nuomos (lizingo) įmokas turi būti registruojamos išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (1 priedas, 8.11 operacija).

35. Palūkanos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms (žr. *Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos aprašą).*

Pavyzdys. 200X[2] m. sausio 2 d. VSS pasirašė kopijavimo aparato nuomos sutartį. Sutartyje numatyta, kad pasibaigus nuomos laikotarpiui turtas yra perduodamas VSS. Nuomos sutartis pasirašyta 3 metų laikotarpiui. Sutartyje nustatyta nuomos mėnesio įmoka – 1 000 Eur. Toks turto perdavimas laikomas finansine nuoma (lizingu), remiantis 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nurodytomis finansinės nuomos sąlygomis. VSS turi gautą kopijavimo aparatą apskaitoje registruoti kaip ilgalaikį turtą ir skaičiuoti nusidėvėjimą per 5 m. laikotarpį (kadangi po nuomos sutarties pabaigos turtas bus perduotas VSS). Nuomos įmoka mokama iš VSS lėšų, gautų suteikus paslaugas kitiems subjektams. Mokamą nuomos įmoką – 1 000 Eur – sudaro turto vertės dengimo suma ir palūkanos. Sutartyje palūkanų norma nenurodyta, todėl nustatant turto vertę taikoma apskaičiuotų palūkanų norma, buvusi finansinės nuomos sutarties sudarymo metu. Remiantis palūkanų norma, apskaičiuojamos palūkanų sąnaudos. Turto vertės dengimo suma yra mokamos nuomos įmokos ir palūkanų sąnaudų skirtumas. 200X m. sausio 2 d. apskaičiuotų palūkanų norma – 6 proc. VSS apskaičiuoja nuomos įmokos dabartinę vertę, diskontuodama būsimuosius mokėjimus taikydama apskaičiuotų palūkanų normą – 6 proc.:

$1000/(1 + 0{,}06/12)^{36}$

$1000/(1 + 0{,}06/12)^{35}$

...

$1000/(1 + 0{,}06/12)^{1}$

Turto vertės dengimo sumų ir palūkanų pasiskirstymas pateikiamas finansinės nuomos (lizingo) mokėjimo diskontavimo lentelėje. Ilgalaikis turtas ir ilgalaikis finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimas registruojamas diskontuota 32 871,02 Eur verte. Kiekvieną mėnesį gavus sąskaitą už nuomą (pagal lentelėje atliktus skaičiavimus) turto vertės dengimo suma mažinamas finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimas, o palūkanos pripažįstamos to mėnesio finansinės ir investicinės veiklos (palūkanų) sąnaudomis.

Finansinės nuomos (lizingo) mokėjimų diskontavimas:

Periodas (mėnuo)	*Turto vertės dengimo suma, Eur*	*Palūkanų sąnaudos,Eur*	*Nuomos įmoka, nurodyta sutartyje, Eur*
1	*835,64*	*164,36*	*1000*
2	*839,82*	*160,18*	*1000*

[2] 200X m. reiškia bet kokius metus, pavyzdžiui, 2001, 2005 ir kt. 200(X+1) m., reiškia vienus vėlesnius metus nei 200X m.

3	*844,02*	*155,98*	*1000*
4	*848,24*	*151,76*	*1000*
5	*852,48*	*147,52*	*1000*
6	*856,75*	*143,25*	*1000*
7	*861,03*	*138,97*	*1000*
8	*865,33*	*134,67*	*1000*
9	*869,66*	*130,34*	*1000*
10	*874,01*	*125,99*	*1000*
11	*878,38*	*121,62*	*1000*
12	*882,77*	*117,23*	*1000*
13	*887,19*	*112,81*	*1000*
14	*891,62*	*108,38*	*1000*
15	*896,08*	*103,92*	*1000*
16	*900,56*	*99,44*	*1000*
17	*905,06*	*94,94*	*1000*
18	*909,59*	*90,41*	*1000*
19	*914,14*	*85,86*	*1000*
20	*918,71*	*81,29*	*1000*
21	*923,30*	*76,70*	*1000*
22	*927,92*	*72,08*	*1000*
23	*932,56*	*67,44*	*1000*
24	*937,22*	*62,78*	*1000*
25	*941,91*	*58,09*	*1000*
26	*946,61*	*53,39*	*1000*
27	*951,35*	*48,65*	*1000*
28	*956,10*	*43,90*	*1000*
29	*960,89*	*39,11*	*1000*
30	*965,69*	*34,31*	*1000*
31	*970,52*	*29,48*	*1000*
32	*975,37*	*24,63*	*1000*
33	*980,25*	*19,75*	*1000*
34	*985,15*	*14,85*	*1000*
35	*990,07*	*9,93*	*1000*
36	*995,02*	*4,98*	*1000*
	32871,02	*3128,98*	*36000*

36. Nutraukus veiklos nuomos sutartį, VSS nuostoliai, susidarę dėl prievolės kompensuoti veiklos nuomos sutarties nutraukimo išlaidas, pripažįstami ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

V. ILGALAIKIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ AMORTIZUOTOS SAVIKAINOS APSKAIČIAVIMAS

37. Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas apskaitoje turi būti įvertinami amortizuota savikaina, pritaikius įsipareigojimo pirminio pripažinimo metu buvusią apskaičiuotų palūkanų normą remiantis 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatomis. Apskaičiuotų palūkanų norma atitinka pirminio registravimo metu taikytas paskolų palūkanų normas, už kurias VSS būtų galėjęs gauti paskolą

suteiktos paskolos laikotarpiui. *Pavyzdžiui, amortizuojant 3 metų finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimą, turi būti taikoma 3 metų finansinės nuomos sutarčių palūkanų norma, kuri buvo taikoma pirminio pripažinimo metu.* Apskaičiuotų palūkanų norma grindžiama buhalterine pažyma, kurioje nurodoma, kuo remiantis apskaičiuotų palūkanų norma buvo nustatyta.

38. Ilgalaikius finansinius įsipareigojimus būtina įvertinti amortizuota savikaina, kad būtų galima finansinėse ataskaitose pateikti tikslų dabartinį būsimo įsipareigojimo dydį. Įsipareigojimo savikainos ir amortizuotos savikainos skirtumas yra pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis (1 priedas, 8.2 operacija).

39. Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų įvertinimo amortizuotos savikainos apskaitos reikalavimai išdėstyti *Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše*.

VI. ILGALAIKIŲ IR TRUMPALAIKIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ NURAŠYMAS

40. Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai arba jų dalis gali būti nurašomi iš apskaitos registrų, kai VSS netenka teisės juos kontroliuotui: įvykdomi, panaikinami arba nustoja galioti (žr. 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“). Įsipareigojimų nurašymo priežastys:

40.1. apmokamas įsipareigojimas (1 priedas, 8.5 operacija);

40.2. įsipareigojimus apmoka kitas subjektas pagal skolos užskaitymo susitarimą (1 priedas, 8.15 operacija);

40.3. įsipareigojimus apmoka finansavimo sumų teikėjas (1 priedas, 8.16 operacija).

41. Sukauptos sąnaudos mažinamos, kai gaunamas sąnaudų pagrindimo dokumentas (1 priedas, 8.12 operacija).

42. Ateinančių laikotarpių pajamos mažinamos, kai pripažįstamos pajamos (1 priedas, 0 operacija).

VII. ATIDĖJINIŲ APSKAITA

43. Atidėjinys yra įsipareigojimas, kurio galutinės padengimo sumos ar įvykdymo laiko negalima tiksliai apibrėžti, tačiau galima patikimai įvertinti, ir kuris kyla dėl praeities ūkinio įvykio. Tuo jis skiriasi nuo sukauptų sąnaudų, kadangi sukauptos sąnaudos jau būna padarytos, tiesiog nėra dar gautas jų pagrindimo dokumentas.

44. Atidėjiniai pripažįstami apskaitoje, kai atitinka visus 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ išvardytus pripažinimo kriterijus.

45. Atidėjiniai gali būti pripažinti dėl teisinio įsipareigojimo, atsiradusio kaip praeities įvykių pasekmė. Tokiais praeities įvykiais gali būti laikomi:

45.1. sutartys su numatytomis garantijomis;

45.2. įvykį, lemiantį teisinio įsipareigojimo buvimą, įrodantys teismo arba kitų institucijų sprendimai;

45.3. privalomi VSS vadovybės sprendimai;

45.4. priimti įstatymai ir kiti teisės aktai, dėl kurių VSS gali turėti išlaidų.

46. Atidėjiniai dėl suteiktų garantijų kitiems subjektams gali būti pripažinti ir užregistruoti VSS apskaitoje remiantis informacija, jeigu subjektas, kuriam suteikta garantija, pateikė informaciją apie:

46.1. labai pablogėjusią finansinę padėtį arba

46.2. pradėtą bankroto procedūrą.

47. Esant solidariajai atsakomybei, atsiradus pagrįstai tikimybei, kad viešojo sektoriaus subjektas liks vienintelis atsakingas už viso įsipareigojimo sumą, nes kitos sutarties šalys neįvykdys savo įsipareigojimų, VSS turi pripažinti kaip atidėjinį visą įsipareigojimo sumą.

48. *VSS* atidėjinio sumą registruoja apskaitoje pagal buhalterinės pažymos sudarymo datą (1 priedas, 8.17 operacija).

49. Jeigu registruojamas ilgalaikis atidėjinys, einamųjų metų ilgalaikių atidėjinių dalį būtina išskirti tuo atveju, jeigu yra tikimasi, kad įsipareigojimą, dėl kurio suformuotas ilgalaikis atidėjinys, reikės apmokėti per 12 mėn. nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos (1 priedas, 8.18 operacija).

50. Pagal 12-ąjį VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 18-ąjį VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ numatomos būsimos turto išmontavimo, išvežimo ir turto gamybinės vietos sutvarkymo išlaidos nepripažįstamos sąnaudomis tiek, kiek jos atitinka įsipareigojimų ir atidėjinių apibrėžimą, o yra įtraukiamos į ilgalaikio turto savikainą (1 priedas, 8.19 operacija).

51. Kai tikėtina, kad atidėjiniui padengti reikalingas išlaidas arba jų dalį apmokės kita šalis, gautina kompensacija turi būti pripažįstama tik tada, kai yra pakankamai įrodymų, kad ši kompensacija bus gauta, subjektui įvykdžius įsipareigojimą. Tuomet reikia sumažinti atidėjinių sąnaudas, o jei ir kompensacija, ir atidėjinys registruojami tą patį *ketvirtį*, apskaitoje galima registruoti tik atidėjinių sumos ir gautinos kompensacijos skirtumą (1 priedas, 8.20 operacija).

52. Atidėjinys nurašomas pasikeitus aplinkybėms ir VSS nusprendus, kad labiau nesitikima negu tikėtina, kad dėl priežasčių, dėl kurių buvo suformuotas atidėjinys, gali atsirasti įsipareigojimas (1 priedas, 8.21 operacija).

53. Atidėjinys pripažįstamas įsipareigojimu, kai dėl priežasčių, dėl kurių buvo suformuotas atidėjinys, atsiranda įprastinis įsipareigojimas (1 priedas, 8.22 operacija):

53.1. jeigu įsipareigojimas yra mažesnis už atidėjinio sumą, tuomet yra mažinamos atidėjinių sąnaudos ir pripažintos finansavimo pajamos;

53.2. jeigu įsipareigojimas yra didesnis už atidėjinio sumą, tuomet pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudos ir finansavimo pajamos.

Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašo
1 priedas

ILGALAIKIŲ IR TRUMPALAIKIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ APSKAITOS BUHALTERINIAI ĮRAŠAI

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
8.1.	Registruojami įsipareigojimai, įsigijus turtas arba paslaugas	1XXXXXX Ilgalaikis turtas arba 20XXXXX Atsargos, arba 87XXXXX Pagrindinės veiklos sąnaudos, arba 88XXXXX Kitos veiklos sąnaudos	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai arba 6XXXXXX Trumpalaikiai įsipareigojimai	Sąskaita faktūra, perdavimo ir priėmimo aktas, žiniaraštis, buhalterinė pažyma ar kitas dokumentas
	Registruojamos finansavimo pajamos (jeigu registruojant įsipareigojimus pripažįstamos sąnaudos, kurios apmokamos iš finansavimo sumų)	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
	Pateikus mokėjimo paraišką, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
	Kai valstybės iždas sumoka tiesiogiai:			
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą, mažinama mokėtina suma (įsipareigojimas) ir registruojamos gautos finansavimo sumos	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai arba 6XXXXXX Trumpalaikiai įsipareigojimai	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Valstybės iždo mokėjimo pavedimo turinys
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai sumoka VSS:			
	Registruojamos gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Banko išrašas
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojamas apmokėjimas tiekėjui	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai arba 6XXXXXX Trumpalaikiai įsipareigojimai	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas
8.2.	Registruojamas ilgalaikis įsipareigojimas įsigijimo savikaina, ilgalaikis įsipareigojimas įvertinamas amortizuota savikaina ir ilgalaikio įsipareigojimo einamųjų metų dalis			
	Registruojami ilgalaikiai įsipareigojimai, įsigijimo savikaina	1XXXXXX Ilgalaikis turtas arba 20XXXXX Atsargos, arba 82XXXXX Socialinių išmokų sąnaudos, arba 87XXXXX Pagrindinės veiklos sąnaudos, arba 88XXXXX Kitos veiklos sąnaudos	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai	Sąskaita faktūra, žiniaraštis, perdavimo ir priėmimo aktas, sutartis
	Registruojamos finansavimo pajamos (jeigu registruojant ilgalaikius įsipareigojimus pripažįstamos sąnaudos, kurios apmokamos iš finansavimo sumų)	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
	Registruojama ilgalaikių įsipareigojimų amortizacija	52XXXXX Ilgalaikių įsipareigojimų amortizacija	767XXXX Kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos	
	Registruojamos palūkanų sąnaudos	891XXXX Palūkanų sąnaudos	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai	
	Registruojama ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai	62XXXXX Ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis	
8.3.	Registruojami ilgalaikiai socialinių išmokų sąnaudos ir įsipareigojimai įsigijimo savikaina	82XXXXX Socialinių išmokų sąnaudos	5252XXX Ilgalaikiai socialinių išmokų įsipareigojimai	Socialinių išmokų paskyrimo ar kitas dokumentas
	Registruojamos finansavimo pajamos	163XXXX Kitos ilgalaikės gautinos sumos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	

II.7 Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašas

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Ilgalaikių socialinių išmokų įsipareigojimų amortizacija	5252XXX Ilgalaikių socialinių išmokų įsipareigojimų amortizacija	767XXXX Kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos	
	Registruojama einamųjų metų ilgalaikių socialinių išmokų įsipareigojimų dalis	5252XXX Ilgalaikiai socialinių išmokų įsipareigojimai	6252XXX Ilgalaikių socialinių išmokų įsipareigojimų einamųjų metų dalis	
	Registruojamos palūkanų sąnaudos	891XXXX Palūkanų sąnaudos	5252XXX Ilgalaikiai socialinių išmokų įsipareigojimai	
	Registruojamos mokėtinos socialinės išmokos	6252XXX Ilgalaikių socialinių išmokų įsipareigojimų einamųjų metų dalis	66XXXXX Mokėtinos socialinės išmokos	
	Pateikus mokėjimo paraišką, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	Mokėjimo paraiška, banko išrašas
		42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	
	Registruojamos įplaukos ir gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Banko išrašas
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Registruojamas apmokėjimas socialinės išmokos gavėjui	66XXXXX Mokėtinos socialinės išmokos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	
8.4.	Registruojamos gautos baudų, sumų už konfiskuotą turtą ir netesybų bei kitos permokos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	673XXXX Grąžintinos sumų už konfiskuotą turtą, baudų ir netesybų permokos 674XXXX Kitos grąžintinos permokos 22XXXXX Per vienus metus gautinos sumos	Banko išrašas Buhalterinė pažyma
8.5.	Registruojama sąskaita faktūra už paslaugas ir tiekėjams mokėtinos sumos	87XXXXX Pagrindinės veiklos sąnaudos 88XXXXX Kitos veiklos sąnaudos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	Sąskaita faktūra
	Pripažįstamos finansavimo pajamos ir registruojama pateikta mokėjimo paraiška (jei už sąnaudas mokama iš finansavimo sumų)	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
		222XXXX Gautinos finansavimo sumos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	Mokėjimo paraiška

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
		42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	
	Kai mokėtiną sumą sumoka valstybės iždas tiesiogiai:			
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą tiekėjui, registruojamas mokėtinos sumos mažinimas ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Valstybės iždo mokėjimo pavedimo turinys
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai mokėtiną sumą sumoka pats VSS			
	Registruojamas apmokėjimas, kai pervedamos finansavimo sumos pagal pateiktą mokėjimo paraišką	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	Banko išrašas
		241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
	Registruojamas apmokėjimas tiekėjams	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Valstybės iždo mokėjimo pavedimo turinys
8.6.	Registruojamos su darbo santykiais susijusios mokėtinos sumos			
	Registruojamos darbo užmokesčio ir valstybinio socialinio draudimo sąnaudos ir garantinio fondo įmokų sąnaudos (garantinio fondo įmokas skaičiuoja viešosios įstaigos)	8701XXX Darbo užmokesčio sąnaudos 8702XXX Socialinio draudimo sąnaudos *87021XX Įmokų į garantinį fondą sąnaudos*	692XXXX Mokėtinos sumos darbuotojams 6927XXX Mokėtinos darbdavio socialinio draudimo įmokos *6924XXX Mokėtinos įmokos į garantinį fondą*	Žiniaraštis
	Registruojamos finansavimo pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
	Pateikus mokėjimo paraišką, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	Mokėjimo paraiška, banko išrašas
		42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	
	Registruojamos įplaukos ir gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Registruojamas mokėtinų sumų nurašymas	692XXXX Mokėtinos sumos darbuotojams	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
8.7.	Registruojamos pardavimo pajamos ir mokėtinas PVM pagal PVM sąskaitą faktūrą ir pervestinos sumos į biudžetą už parduotas prekes, turtą, paslaugas			
	Registruojamos pajamos (jei suteikiamos paslaugos)	226XXXX Gautinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas	7412XXX Apskaičiuotos pajamos už suteiktas paslaugas 693XXXX Mokėtini veiklos mokesčiai	Sąskaita faktūra
	Registruojamos pajamos (jei parduodamos atsargos)	226XXXX Gautinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas	693XXXX Mokėtinas pardavimo pridėtinės veiklos mokestis 7411XXX Apskaičiuotos pajamos už parduotas prekes	
		20XXXX3 Atsargų nuvertėjimas (jei buvo) 8710XXX Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina arba 88XXXXX Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina	20XXXX1 Atsargų įsigijimo savikaina	
	Registruojamos pajamos (jei parduodamas ilgalaikis materialusis turtas, kuris nebuvo perkeltas į atsargų sąskaitas)	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas 2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą arba 88XXXXX Kitos veiklos sąnaudos	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina 7413XXX Apskaičiuotas pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	
	Registruojamos finansavimo pajamos, jeigu parduotas turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	

II.7 Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašas

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojamos sukauptos pervestinos sumos, jei pripažintas turto perleidimo pelnas arba prekių pardavimo pajamos	742XXXX Pervestinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas į valstybės biudžetą arba 743XXXX Pervestinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas į savivaldybių biudžetus	69511XX Sukauptos mokėtinos sumos į biudžetą	
8.8.	Registruojamas mokėtinas PVM Valstybinei mokesčių inspekcijai, pagal deklaracijas	6930001 Mokėtinas pridėtinės vertės mokestis 87131XX Veiklos mokesčių sąnaudos	2291XXX Gautini veiklos mokesčiai 693XXXX Mokėtini veiklos mokesčiai	PVM deklaracija
8.9.	Registruojami gauti išankstiniai apmokėjimai už paslaugas	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	694XXXX Gauti išankstiniai mokėjimai	Banko išrašas
	Suteikus paslaugas registruojamos apskaičiuotos pajamos	2262XXX Gautinos sumos už suteiktas paslaugas	7412XXX Apskaičiuotos pajamos už suteiktas paslaugas	Sąskaita faktūra ar kitas paslaugų suteikimo dokumentas
	Registruojamas gautinos sumos sumažinimas gautų išankstinių mokėjimų suma	694XXXX Gauti išankstiniai mokėjimai	2262XXX Gautinos sumos už suteiktas paslaugas	Sąskaita faktūra ar kitas paslaugų suteikimo dokumentas
8.10.	Registruojami trumpalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	12XXXXX Ilgalaikis materialusis turtas	634XXXX Trumpalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	Finansinės nuomos (lizingo) sutartis, sąskaita faktūra, turto perdavimo ir priėmimo aktas
8.11.	Registruojami ilgalaikiai *finansinės nuomos (*lizingo) įsipareigojimai			
	Registruojamas ilgalaikis turtas	12XXXXX Ilgalaikis materialusis turtas	524XXX1 Ilgalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	Sutartis, turto perdavimo ir priėmimo aktas
	Registruojama ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis	524XXX1 Ilgalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	624XXXX Ilgalaikių finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimų einamųjų metų dalis	

II.7 Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašas

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojama mokėtina suma pagal sąskaitą faktūrą dengiant turto vertę ir pripažįstant palūkanų sąnaudas	624XXXX Ilgalaikių finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimų einamųjų metų dalis 891XXX1 Palūkanų sąnaudos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	Sąskaita faktūra
	Registruojamos finansavimo pajamos (jei turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	70XXXXX Finansavimo pajamos	
	Pateikus mokėjimo paraišką, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
	Kai finansinės nuomos (lizingo) įmoką moka valstybės iždas tiesiogiai:			
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą tiekėjui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXXTiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Valstybės iždo mokėjimo pavedimo turinys
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai finansinės nuomos (lizingo) įmoką moka pats VSS:			
	Registruojamos gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Banko išrašas
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Registruojamas apmokėjimas tiekėjui	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas
8.12.	Registruojamos sukauptos sąnaudos ir jų nurašymas			
	Registruojamos sukauptos sąnaudos	87XXXXX Pagrindinės veiklos sąnaudos	6952XXX Kitos sukauptos sąnaudos	Buhalterinė pažyma

II.7 Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašas

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Pripažįstamos finansavimo pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
	Nurašomos sukauptos sąnaudos ir registruojamos mokėtinos sumos	6952XXX Kitos sukauptos sąnaudos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	Sąskaita faktūra
8.13.	Registruojamos ateinančių laikotarpių pajamos ir jų nurašymas			
	Registruojamos ateinančių laikotarpių pajamos (išrašoma sąskaita faktūra)	226XXXX Gautinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas	6942XXXX-Ateinančių laikotarpių pajamos	Buhalterinė pažyma
	Registruojamas ateinančių laikotarpio pajamų nurašymas (suteikiamos paslaugos)	6942XXX**X** Ateinančių laikotarpių pajamos	74XXXXX Prekių, turto, paslaugų pardavimo pajamos	Sąskaita faktūra
8.14.	Registruojamos pervestinos sumos į valstybės biudžetą už parduotą turtą			
	Registruojamos pajamos (jei parduodamos atsargos)	226XXXX Gautinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas	7411XXX Apskaičiuotos pajamos už parduotas prekes	Sąskaita faktūra
		20XXXX3 Atsargų nuvertėjimas (jei buvo) 8710XXX Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina arba 88XXXXX Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina	20XXXX1 Atsargų įsigijimo savikaina	

II.7 Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašas

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojamas ilgalaikis materialiojo turto pardavimas, kai turtas nebuvo perkeltas į atsargų sąskaitą	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (jei yra) 2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą arba 881XXXX Nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina 7413XXX Apskaičiuotas pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	
	Registruojamos finansavimo pajamos, jeigu parduotas turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotas)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Registruojamos į biudžetą pervestinos sumos ir sukauptos į biudžetą mokėtinos sumos	742XXXX Pervestinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas į valstybės biudžetą 743XXXX Pervestinos sumos už parduotas prekes , turtą, paslaugas į savivaldybės biudžetą	6951XXX Sukauptos mokėtinos sumos į biudžetą	
	Registruojamas gautas apmokėjimas	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	22XXXX1 Per veinus metus gautinos sumos	Banko išrašas
	Registruojamos pervestinos sumos	6951XXX Sukauptos mokėtinos sumos į biudžetą	68XXXXX Pervestinos sumos	
8.15.	Registruojamas skolos nurašymas pagal skolos perdavimo susitarimą	69XXXXX Mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla	6953XXX Kitos mokėtinos sumos	Skolos padengimo susitarimas, laisvos formos dokumentas
8.16.	Registruojamas skolos nurašymas, kai skolą sumoka finansavimo sumų teikėjas	69XXXXX Mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	Buhalterinė pažyma

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
8.17.	Registruojami atidėjiniai	8XXXXXX Sąnaudos	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai arba 612XXXX Trumpalaikiai atidėjiniai	Buhalterinė pažyma
	Registruojamos finansavimo pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
8.18.	Registruojamas ilgalaikio atidėjinio einamųjų metų dalies iškėlimas	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai	611XXXX Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis	Buhalterinė pažyma
8.19.	Registruojamas atidėjinys, kuris nepripažįstamas sąnaudomis, o įtraukiamas į ilgalaikio materialiojo turto savikainą	12XXXXX Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai	Buhalterinė pažyma
8.20.	Registruojama gautina kompensacija ir mažinamos atidėjinių sąnaudos, kai visą arba dalį sumos kompensuos kitas subjektas			
	Registruojamas atidėjinys visa suma	87XXXXX Pagrindinės veiklos sąnaudos	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai arba 612XXXX Trumpalaikiai atidėjiniai	Buhalterinė pažyma
	Registruojamos finansavimo pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
	Registruojama kita gautina suma ir mažinamos atidėjinių sąnaudos, suma kuri bus kompensuojama	229XXXX Kitos gautinos sumos	87XXXXX Pagrindinės veiklos sąnaudos	Buhalterinė pažyma
	Registruojamas finansavimo pajamų mažinimas	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	
8.21.	Registruojamas atidėjinių atkūrimas pasikeitus aplinkybėms, kai tikimasi, kad įsipareigojimo nereikės vykdyti	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai arba 612XXXX Trumpalaikiai atidėjiniai	87XXXXX Pagrindinės veiklos sąnaudos	Buhalterinė pažyma
	Registruojamas finansavimo pajamų mažinimas	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	

II.7 Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašas

Ope-racijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
8.22.	Nurašomas atidėjinys, registruojant įsipareigojimą, kai atidėjinio suma yra didesnė nei įsipareigojimo suma	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai arba 6112XXX Kitų ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis, arba 612XXXX Trumpalaikiai atidėjiniai	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai arba 6253XXX Kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis, arba 6953XXX Kitos mokėtinos sumos 87XXXXX Sąnaudos	Buhalterinė pažyma
		702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	
	Nurašomas atidėjinys, registruojant įsipareigojimą, kai atidėjinio suma sutampa su įsipareigojimo suma	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai arba 6112XXX Kitų ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis, arba 612XXXX Trumpalaikiai atidėjiniai	52XXXXX Ilgalaikiai įsipareigojimai arba 62XXXXX Kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis arba 6954XXX Kitos mokėtinos sumos	Buhalterinė pažyma
	Nurašomas atidėjinys, registruojant įsipareigojimą, kai atidėjinio suma yra maženė nei įsipareigojimo suma	5121XXX Kiti ilgalaikiai atidėjiniai arba 6112XXX Kitų ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis, arba 612XXXX Trumpalaikiai atidėjiniai 8XXXXXX Sąnaudos	52XXXXX Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai arba 6253XXXX Kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis arba 6953XXX Kitos mokėtinos sumos	Buhalterinė pažyma
		22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	